>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag
[alle kennisinstellingen aangesloten bij VH, UNL, KNAW, NWO, NFU en (via EZK) de TO2-federatie]

Hoger Onderwijs en Studiefinanciering
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
32255174

Bijlage
Nationale Leidraad Kennisveiligheid

Datum 4 april 2022
Betreft Implementatie Nationale Leidraad Kennisveiligheid

Geachte voorzitter,

Nederland wordt in toenemende mate geconfronteerd met dreigingen van statelijke actoren. Deze ontwikkeling is al langer gaande, zoals blijkt uit analyses van de NCTV en de veiligheidsdiensten. Daarbij weten we dat ook kennisinstellingen een doelwit vormen.

Het vergt eens te meer dat wij onze nationale veiligheid én onze academische kernwaarden borgen. Daartoe werken de Rijksoverheid en de Nederlandse kennissector nauw met elkaar samen, met als doel bewustwording rond statelijke dreigingen en de weerbaarheid daartegen te vergroten. Eerder stuurde ik u al, via de veldpartijen, een brief met uitgangspunten t.b.v. de samenwerking met de Russische Federatie en Belarus.

Op 31 januari hebben de Nederlandse kennissector en de Rijksoverheid gezamenlijk de Nationale Leidraad Kennisveiligheid gepubliceerd. Een richtinggevend referentiedocument voor alle kennisinstellingen van Nederland. U treft de leidraad aan als bijlage bij deze brief. Ook werd die dag het Rijksbrede Loket Kennisveiligheid (www.loketkennisveiligheid.nl) geopend, waar u terechtkunt met aan kennisveiligheid gerelateerde vragen rond internationale samenwerking. Na een opstartfase waarin de basisfuncties van het loket operationeel zijn, wordt het loket stapsgewijs verder doorontwikkeld. In een commissiedebat dat ik op 9 februari jl. in de Tweede Kamer voerde bleek dat de aanpak rond kennisveiligheid kan rekenen op brede steun en dat de Kamer het belangrijk vindt dat instellingen goed zicht hebben op de risico's en dreigingen en dat zij daarop acteren.

De leidraad en het loket zijn daarmee belangrijke instrumenten die eraan bijdragen dat u als bestuurder van een kennisinstelling uw verantwoordelijkheid kunt nemen en de nodige maatregelen kunt treffen om kennisveiligheid te borgen, daarbij bijgestaan door de Rijksoverheid.

Nu is het zaak dat de inhoud van de leidraad binnen alle kennisinstellingen wordt geïmplementeerd. Ook binnen uw instelling. Het gaat daarbij om zaken zoals het aanwijzen van een portefeuillehouder kennisveiligheid op bestuursniveau en het instellen van een adviesteam kennisveiligheid, het actief verhogen van veiligheidsbewustzijn binnen de hele organisatie en het treffen van interne

maatregelen om de weerbaarheid te verhogen. Veldpartijen zoals VH, UNL, KNAW, NWO, NFU en de TO-federatie kunnen daarbij een faciliterende rol vervullen en een platform bieden.

Met deze brief wil ik u oproepen om op korte termijn een risicoanalyse rond kennisveiligheid uit te voeren of te actualiseren, zodat er een scherp en volledig beeld ontstaat van de bijzonder waardevolle kennisdomeinen, risico's en kwetsbaarheden binnen uw instelling. Daarbij verdienen risicovolle samenwerkingen en financieringsbronnen bijzondere aandacht. Zoals beschreven in de leidraad is het van belang dat hiervan op bestuursniveau een actueel en volledig overzicht bestaat. Overeenkomsten waarin academische kernwaarden onvoldoende zijn geborgd en/of (grote) risico's met zich meebrengen voor de nationale veiligheid dienen te worden herzien of, als dat niet mogelijk is, ontbonden.

U kunt deze risicoanalyse aan de hand van de leidraad uitvoeren en bij concrete gevallen waarover twijfel bestaat contact opnemen met Loket Kennisveiligheid voor informatie en advies vanuit de Rijksoverheid.

Ik ben mij er terdege van bewust dat er grote verschillen bestaan tussen kennisinstellingen en hun uitgangsposities. Ook de aard van de risico's en dreigingen verschilt: waar de ene instelling meer te maken heeft met risico's rond ongewenste kennisoverdracht, daar spelen elders zorgen over heimelijke beïnvloeding of ethische kwesties. Het doel van de risicoanalyse is nu juist om vanuit uw eigen instelling na te gaan wat het risicoprofiel is en of er verdere maatregelen nodig zijn om beter *in control* te zijn, zodat de risico's eerder worden gesignaleerd en er adequaat op gehandeld wordt.

Ik wil u vragen deze risicoanalyse kort na de zomer af te ronden en over de uitkomsten hiervan te rapporteren aan uw Raad van Toezicht alsmede het beleggen van de integrale verantwoordelijkheid binnen uw bestuur. Eind dit jaar zal ik het gesprek aangaan met de Raden van Toezicht gezamenlijk over hun bevindingen. Ik zal op mijn beurt de Tweede Kamer hierover informeren. Zo wil ik een beter beeld krijgen van waar we in Nederland staan én welke aanvullende (overheids)maatregelen er mogelijk nodig zijn. Het is de bedoeling dat kennisveiligheid vervolgens onderdeel gaat uitmaken van het integrale veiligheidsbeleid van uw instelling, waarbij rapportage via de jaarverslagen plaatsvindt.

Mocht u naar aanleiding van deze brief vragen hebben of aanvullende informatie wensen, dan kunt u contact opnemen met Loket Kennisveiligheid.

Met vriendelijke groet,

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Robbert Dijkgraaf